

Janusz Kruk, Jan Machnik, Sarunas Milisauskas

Bronocice, gm. Działoszyce, woj.
kieleckie

Informator Archeologiczny : badania 9, 27-28

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

BRONOCICE, gm. Działoszyce
woj. kieleckie

Zakład Archeologii Małopolski
Instytut Historii Kultury Ma-
terialnej PAN w Krakowie
State University of New York,
Buffalo, USA

Badania prowadził dr Janusz Kruk pod nau-
kowym kierownictwem doc. dr. Jana Machnika
i prof. dr. Sarunasa Mikisauskasa. Drugi se-
zon badań. Osiedle kultury pucharów lejkowa-
tych, ślady osadnictwa schyłkowej fazy cyklu
polskiego.

Kontynuowane były badania w obrębie trzech jednostek morfologicz-
nych, na jakie rozpada się powierzchnia stanowiska. Odsłonięto łącznie
12,5 ara w siedmiu wykopach. Zbadanych zostało 110 obiektów nierucho-
mych w postaci jam osadniczych, grobów szkieletowych i rowów.

Szczególną uwagę poświęcono umocnieniom obronnym, ujawnionym
w 1974 roku na kulminacji stanowiska. Stwierdzono dwie fazy funkcjonowa-
nia rozległego systemu rowów. W starszej istniał głęboki /ca 4 m/ ostro-
denny rów z palisadą po wewnętrznej stronie zakola. W młodszej, umocnie-
nie tworzył rów o płaskim dnie uzupełniony złożonymi konstrukcjami słupo-
wymi. Przestrzeń wewnątrz łuku rowów mieści stosunkowo niewiele objek-
tów o charakterze osadniczym.

Na kulminacji stanowiska badano także ujawnione w roku ubiegłym /1974/
zgrupowanie płaskich grobów szkieletowych związanych najpewniej z naj młod-
szą fazą istnienia osiedla. Odsłonięto kilka pochówków /pozycja na wznak,
wyprostowana, głowa ku północy lub zachodowi/ w zasadzie bez darów gro-
bowych.

W środkowej i niższej części stanowiska ponownie stwierdzono szcze-
gólnie gęste występowanie zróżnicowanych obiektów nieruchomych związa-
nych z osadą. Udało się uzyskać szereg ważnych informacji dotyczących
struktury zabudowy osiedla oraz typu wznoszonych tam domostw. Zaintere-
sowanie wzbudziły głębokie, trapezowate jamy z obszernymi niszami, wyło-
żonymi na dnie zwartą warstwą ułamków ceramiki. Prawdopodobnie były to
obiekty w rodzaju pieców. Warto podkreślić ujawnienie kilku faktów /jamy
pracowni/ wskazujących na rejonizację produkcji krzemieniarskiej w obrę-
bie osiedla. Do pewnego stopnia tłumaczy to nieliczne występowanie wyro-
bów z tego surowca w nawarstwieniach większości obiektów nieruchomych.

Uzyskano bardzo liczny materiał ceramiczny i dużą serię zwierzęcych
szczątków kostnych. Bogata jest również kolekcja narzędzi kamiennych i
kościanych. Zabytki te związane są z najmłodszą fazą rozwoju kultury pu-

charów lejkowatych w Polsce południowej. Jako cechę szczególnie charakterystyczną podkreślić warto bardzo liczny udział w materiałach wątków zdobniczych i cech formalnych ceramiki typowych dla wczesnego i być może staro-klasycznego horyzontu badeńskiego. Należy wspomnieć, że dla obiektów nie-ruchomych z Bronocic dysponujemy obecnie serią 5 datowań C-14.

Materiały z badań przechowywane są w Zakładzie Archeologii Mało-polski IHKM PAN.

- Prace będą kontynuowane.

BRZEŹCE, gm. Białobrzegi
woj. radomskie
Stanowisko 5

patrz
okres wpływów rzymskich

BRZOSKWINIA-KRZEMIONKI, gm. Rudawa

patrz
paleolit i mezolit

CHOMĘCISKA DUŻE, gm. Stary Zamość
woj. zamojskie

Archeologiczny Ośrodek
Badawczo-Konserwatorski
w Lublinie

Badania prowadził mgr Andrzej Kutylowski.
Finansował Wojewódzki Zarząd Inwestycji
Rolniczych w Zamości. Pierwszy sezon ba-
dań. Osada kultury pucharów lejkowatych
/II okres neolitu/.

Osada położona jest na lewym, południowym stoku doliny rzeki Farena, w miejscu, gdzie poprzednio znajdowane były przypadkowo groby ciałopalne kultury pomorskiej.

Na odsłoniętej powierzchni 200 m² stwierdzono pozostałości osady kultury pucharów lejkowatych, w postaci płytkich jam oraz skupisk ułamków ceramiki i zabytków krzemienych.

Materiały złożono w ZA UMCS w Lublinie.